

RO MANIA
JUDETUL DAMBOVITA
COMUNA DARMANESTI
PRIMARIA

Str. Mihai Viteazul, nr. 530 Tel. 0245661306 / Fax 0245661306

Compartiment Resurse Umane

Nr. 8488 din 21.09.2021

*Aprob,
Primar,
Prof. Valentin Mihalache*

RAPORT

de analiză privind chestionarele de evaluare a nivelului de cunoștințe al personalului Primăriei Comunei Dărmănești, Județul Dâmbovița privind consilierea etică incompatibilitățile și conflictele de interese

*Întocmit: Consilier superior F. BOULESCU - Responsabil
consiliere etică, incompatibilități, conflicte de interese,
pantouflage, declarații de avere și declarații de interese*

Dărmănești
2021

CUPRINS

1. Introducere.....	2
2. Obiectivele raportului de analiză a chestionarelor de incompatibilități și conflicte de interese.....	3
3. Alegerea metodei de analiză - Chestionarul.....	3
4. Conceperea chestionarelor de evaluare a nivelului de informare al personalului Primăriei Comunei Dărmănești, Județul Dâmbovița privind consilierea etică, incompatibilitățile și conflictele de interese, declararea averilor și declararea intereselor.....	4
4.1. Conceperea chestionarului de evaluare a nivelului de cunoștințe al personalului Primăriei Comunei Dărmănești, Județul Dâmbovița cu privire la activitatea de consiliere etică.....	4
4.2. Conceperea chestionarului de evaluare a nivelului de informare al personalului Primăriei Comunei Darmanesti, Judetul Dâmbovița cu privire la normele privind incompatibilitățile și conflictele de interese.....	5
4.3. Conceperea chestionarului de evaluare a nivelului de informare al personalului Primăriei Comunei Dărmănești, Județul Dâmbovița cu privire la activitatea de declarare a averilor și a intereselor.....	6
5. Analiza chestionarelor privind consilierea etică, incompatibilitățile și conflictele de interese, declararea averilor și intereselor.....	7
6. Centralizator rezultate analiza chestionare	8
6.1. Chestionarul de evaluare a nivelului de cunoștințe al personalului Primăriei Comunei Dărmănești, Județul Dâmbovița cu privire la activitatea de consiliere etică.....	8
6.2. Conceperea chestionarului de evaluare a nivelului de cunoștințe al personalului Primăriei Comunei Darmanesti, Judetul Dâmbovița cu privire la normele privind incompatibilitățile și conflictele de interese.....	8
6.3. Conceperea chestionarului de evaluare a nivelului de cunoștințe al personalului Primăriei Comunei Dărmănești, Județul Dâmbovița cu privire la activitatea de declarare a averilor și a intereselor.....	8
7. Concluziile finale și recomandările privind interpretarea rezultatelor din chestionare	8
8. Bune practici la nivelul Primăriei Comunei Dărmănești, Județul Dâmbovița.....	11
9. Anexe.....	17
Anexa nr. 1.....	17
Anexa nr. 2.....	19
Anexa nr. 3.....	21
Anexa nr. 4. Legislația privind etica, integritatea și anticorupția.....	23

1. Introducere

Etica semnifică știința moralei și arta de a dirija conduita.

Integritatea în mediul public în România constituie o preocupare a societății românești, în raport cu modul în care este percepută activitatea personalului, în asigurarea încrederii în activitatea pe care o desfășoară fiecare cetățean.

Integritatea este una dintre componentele esențiale ale oricărei persoane care conferă stabilitate în exercitarea atribuțiilor concrete în care-și desfășoară activitatea.

Educația conferă încredere societății, în ansamblu, atunci când fiecare dintre noi suntem integri.

Primăria Dărmănești, Județul Dâmbovița a elaborat Codul de etică și integritate a personalului Primăriei Comunei Darmanesti, județul Dambovita, în care s-au prezentat mecanismul aplicării și urmărirea modului în care îndrumările din acesta sunt transpuse în practică, pentru ca personalul din cadrul Primăriei Comunei Darmanesti, Județul Dâmbovița să manifeste un comportament integru și să dezvolte acele acțiuni percepute ca etice în instituție.

Prevederile art. 368 din OUG nr. 57/2019 privind Codul Administrativ stipulează principiile care guvernează conduita profesională a personalului. În conformitate cu art. 154, 155, 452, 453 și art. 454 din același act normativ a fost desemnat în cadrul Primăriei Comunei Darmanesti, județul Dambovita consilierul de etică și responsabilul cu monitorizarea situațiilor de conflict de interese și situații de incompatibilitate la nivelul instituției.

Totodată la nivelul Primăriei Comunei Darmanesti, județul Dambovita au fost elaborate Procedurile Operaționale privind incompatibilitățile, conflictul de interese și pantouflage. Procedurile au fost elaborate pentru a fi utilizate drept ghid pentru prevenirea situațiilor de incompatibilitate, conflict de interese și pantouflage de către personalul din cadrul instituției.

Prin H.G. nr. 583/2016 s-a aprobat Strategia națională anticorupție pe perioada 2016-2020, a seturilor de indicatori de performanță, a riscurilor asociate obiectivelor și măsurilor din strategie și a surselor de verificare, a inventarului măsurilor de transparență instituțională și de prevenire a corupției, a indicatorilor de evaluare, precum și a standardelor de publicare a informațiilor de interes public.

Astfel, Primăria Comunei Darmanesti, Județul Dâmbovița a elaborat și adoptat Regulamentul privind integritatea în administrația publică locală și propriul plan de acțiuni pentru atingerea obiectivelor SNA 2016-2020, prin măsuri pe cele trei paliere de intervenție: prevenire, educație și combatere. Acest regulament are ca scop promovarea integrității în instituție, prin aplicarea riguroasă a cadrului normativ și instituțional de prevenire și combatere a corupției. Acest aspect implică consolidarea mecanismelor de audit, control precum și sancționarea administrativă.

Elaborarea și adoptarea de standarde și proceduri interne clare de prevenire a corupției nu este suficientă pentru îndeplinirea obiectivelor Strategiei Naționale Anticorupție 2016-2020, ci trebuie însoțită de atitudini și comportamente adecvate în procesul punerii acestora în practică, în activitatea de zi cu zi.

Astfel, accentul cade pe idealuri, scopuri și valori dezirabile, exemple de corectitudine, exemplul personal, angajament față de serviciul public și interesul public, responsabilitate individuală.

2. Obiectivele raportului de analiză a chestionarelor de evaluare a nivelului de informare al personalului Primăriei Comunei Dărmănești, Județul Dâmbovița privind consilierea etică, incompatibilitățile și conflictele de interese, declararea averilor și intereselor

Obiectul principal al prezentului raport de analiză a chestionarelor de evaluare a nivelului de informare al personalului Primăriei Comunei Dărmănești, Județul Dâmbovița privind consilierea etică incompatibilitățile și conflictele de interese, declararea averilor și a intereselor este creșterea transparenței actului administrativ prin implementarea de mecanisme și măsuri de prevenire a fenomenului de corupție, precum și pregătirea personalului din cadrul Primăriei Comunei Dărmănești, Județul Dâmbovița în acest sens, prin respectarea normelor de conduită, etică și integritate stipulate în actele normative.

Obiectivele specifice ale prezentului raport de analiză a chestionarelor privind consilierea etică, incompatibilitățile și conflictele de interese, declararea averilor și a intereselor sunt următoarele:

✓ Implementarea în Primăria Comunei Dărmănești, Județul Dâmbovița a procedurilor interne specifice care au ca finalitate dezvoltarea spiritului anticorupție și a unei ținute etice, precum și integritate a personalului din instituție în exercitarea actului administrativ.

✓ Gradul de cunoaștere a legislației în vigoare privind etica, integritatea și anticorupția la nivelul personalului din cadrul Primăriei Comunei Dărmănești, Județul Dâmbovița.

✓ Gradul de informare privind activitatea de declarare a averilor și a intereselor la nivelul personalului din cadrul Primăriei Comunei Dărmănești, Județul Dâmbovița.

✓ Gradul de informare cu privire la normele , incompatibilitățile și conflictele de interese la nivelul personalului din cadrul Primăriei Comunei Dărmănești, Județul Dâmbovița.

✓ Organizarea de cursuri de implementare a măsurilor de etică și integritate pentru personalul din cadrul Primăriei Comunei Dărmănești, Județul Dâmbovița.

✓ Organizarea unei campanii de educație anticorupție , al cărei scop este promovarea transparenței în Primăria Comunei Dărmănești, Județul Dâmbovița.

✓ Prezentarea pe pagina de internet a instituției informații privind declarațiile de avere și interese ale personalului Primăriei Comunei Dărmănești, Județul Dâmbovița, precum și transparența la nivel de instituție.

✓ Prezentarea pe pagina de internet a instituției informații privind consilierea etică și măsurile anticorupție care să crească transparența la nivel de instituție.

✓ Organizarea unui curs de educație anticorupție care să crească transparența la nivel de instituție.

3. Alegerea metodei de analiză-Chestionarul

Alegerea tehnicilor de analiză s-a realizat în funcție de metoda de investigare , care este determinată atât de adecvarea tehnicilor la scopul propus, cât și de

Primăria Comunei Dărmănești, Județul Dâmbovița a ales chestionarul ca tehnică de analiză.

Astfel, în urma discuțiilor și opiniilor exprimate de membrii tuturor structurilor interne ale instituției, în cadrul ședinței de informare din data de 08.09.2021, s-a aprobat aplicarea chestionarelor privind etica, integritatea și anticorupția la nivelul personalului din cadrul Primăriei Comunei Dărmănești, Județul Dâmbovița.

Analiza rezultatelor obținute din chestionarele anticorupție reprezintă o metodă de investigație socioumană.

În stabilirea succesiunii întrebărilor s-a ținut seama de o serie de aspecte care favorizează comunicarea și stimulează cooperarea subiectului.

4. Conceperea chestionarelor de evaluare a nivelului de informare al personalului Primăriei Comunei Dărmănești, Județul Dâmbovița privind consilierea etică incompatibilitățile și conflictele de interese, declararea averilor și intereselor

Pentru a putea justifica intervențiile propuse în prezentul raport de analiză a chestionarelor privind consilierea etică incompatibilitățile și conflictele de interese, declararea averilor și intereselor au fost identificați o serie de factori după cum urmează:

- nevoia de a elabora și implementa Codul etic și de integritate, procedurile la nivelul Primăriei privind conflictele de interese și incompatibilitățile, transparența și eficiența în derularea actului administrativ;

- nevoia de formare și instruire a personalului din cadrul instituției în scopul prevenirii și limitării corupției precum și a eticii, integrității, incompatibilităților și a conflictului de interese în desfășurarea unei bune activități în instituție;

- informarea opiniei publice și a tuturor salariaților din instituție și creșterea gradului de educație anticorupție;

- informarea tuturor salariaților din instituție în vederea creșterii gradului de cunoaștere a actelor normative privind etica, integritatea, transparența și anticorupția.

4.1. Conceperea chestionarului de evaluare a nivelului de cunoștințe al personalului Primăriei Comunei Dărmănești, Județul Dâmbovița cu privire la activitatea de consiliere etică

La conceperea chestionarului s-au avut în vedere prevederile legale și actele normative, care au fost stabilite că reglementează comportamentul etic transparent și decizional al salariaților în bunul mers al activității acestuia în cadrul Primăriei Comunei Dărmănești, Județul Dâmbovița.

În acest sens, Primăria Comunei Dărmănești cât și consilierul de etică își propune astfel ca acțiunile personalului din instituție să reflecte: integritatea morală, prioritatea interesului public, profesionalism, imparțialitate, deschidere și transparența, obiectivitate, cinste și corectitudine, confidențialitate, climat de încredere și respect reciproc, demnitatea funcției deținute.

Totodată, la conceperea întrebărilor s-au avut în vedere următoarele criterii:

- atitudinea salariaților față de persoana desemnată pentru consiliere etică din cadrul Primăriei Comunei Dărmănești, Județul Dâmbovița;

- informații privind funcționarii publici dacă cunosc atribuțiile consilierului de etică;

- cunoașterea legii și aplicarea acesteia în exercitarea atribuțiilor de serviciu, referitoare la conduită și etica funcționarilor publici;

- predispușterea la învățarea unor noi practici de etică, conduită și transparență;

- atitudinea la locul de muncă și față de colegi și relația dintre șef și subaltern;

- imparțialitatea și denunțarea faptelor care încalcă legislația;

- atitudinea extraprofesională ar duce la încălcarea conduitei și eticii funcționarilor publici sau săvârșirea de abateri disciplinare;

Întrebarea despre cunoașterea consilierului de etică a fost elaborată pentru a evidenția cunoașterea funcționarilor din cadrul Primăriei a legislației în vigoare, precum și a Codului etic și de integritate.

Întrebările despre atribuțiile și activitatea consilierului de etică și exprimarea unor opinii privind îmbunătățirea activității de consiliere etică, au fost elaborate pentru a se ține seama despre deschiderea privind exprimarea opiniilor respondenților pe aceste chestionare anonime. În ceea ce privește capacitatea de consiliere etică a consilierului de etică de a fi perceput la nivelul Primăriei Comunei Dărmănești, Județul Dâmbovița.

Întrebările despre existența unor posibile situații de nerespectare a normelor de conduită profesională a colegilor și cum ar proceda funcționarul, cui i s-ar adresa în cazul în care ar fi supus acestor situații au fost elaborate pentru a se sesiza gradul de cunoaștere a dispozițiilor actelor normative care reglementează consilierea etică.

Întrebările privind criteriile de selectare a consilierului de etică, desemnarea acestuia și informațiile despre activitatea de consiliere au la bază identificarea gradului de cunoaștere a legislației în vigoare privind conduita și etica, precum și gradul de implicare a consilierului etic în prezentarea pe pagina de internet a instituției a informațiilor utile funcționarilor în acest sens.

Pentru conceperea chestionarului s-a studiat legislația și actele normative în vigoare cu completările și modificările ulterioare.

Colectarea datelor necesare pentru analiza normelor mai sus menționate s-au realizat printr-un chestionar alcătuit dintr-o serie de întrebări simple cu multiple variante de răspuns, precum și variante care necesită completare, concepute din legislația actuală privind aplicarea normelor de etică, integritate, transparență, conduită și anticorupție, de către salariați, în exercitarea atribuțiilor de serviciu ce le revin în cadrul instituției. La finalul raportului se atașează Anexa nr. 1- Chestionar întrebări.

4.2. Conceperea chestionarului de evaluare a nivelului de informare al personalului Primăriei Comunei Dărmănești, Județul Dâmbovița cu privire la normele privind incompatibilitățile și conflictele de interes

La conceperea chestionarului s-au avut în vedere prevederile legale și actele normative, care reglementează normele privind incompatibilitățile și conflictele de interes despre care personalului din instituție trebuie să fie informat, să le cunoască precum și să le aplice în activitățile derulate în Primărie.

Totodată, trebuie să precizăm faptul că conflictul de interes apare atunci când funcționarul public are un interes personal care influențează sau pare să influențeze îndeplinirea atribuțiilor sale oficiale cu imparțialitate și obiectivitate.

Conflictul de interes implică un conflict între datoria față de public și interesele personale ale unui oficial public. Conflictul de interes apare atunci când interesele oficialului public ca persoană privată influențează sau ar putea influența necorespunzător îndeplinirea obligațiilor și responsabilităților oficiale.

În acest sens, amintim și prevederile art. 321-Reguli privind conflictul de interes coroborat cu art. 445- Respectarea regimului juridic al conflictului de interes și al incompatibilităților din OUG nr. 57/2019 privind Codul Administrativ, cu modificările și completările ulterioare și art. 94, alin. (1) din Legea nr. 161/2003, cu modificările și completările ulterioare. Incompatibilitatea la funcționarii publici constă în faptul că nu pot deține alte funcții și nu pot desfășura alte activități, remunerate sau neremunerate.

Totodată, la conceperea întrebărilor s-au avut în vedere următoarele criterii:

- atitudinea funcționarului public față de aprobarea unei metodologii privind prevenirea, gestionarea și evitarea situațiilor de incompatibilitate la nivelul Primăriei Comunei Dărmănești, Județul Dâmbovița.

- atitudinea funcționarului public față de aprobarea unui mecanism de prevenire a conflictelor de interes la nivelul Primăriei Comunei Dărmănești, Județul Dâmbovița;

- informații privind funcționarii publici dacă cunosc care sunt conflict de interes și incompatibilități, modalitatea de declarare a acestor situații;

- cunoașterea legii și aplicarea acesteia în exercitarea atribuțiilor de serviciu, referitoare la normele privind incompatibilitățile și conflictele de interes de către personalul din cadrul Primăriei Comunei Dărmănești, Județul Dâmbovița;

- predispunerea la învățarea unor practici de integritate și transparență;
- atitudinea la locul de muncă și față de colegi și relația dintre șef și subaltern;
- imparțialitatea și denunțarea faptelor care încalcă legislația;
- atitudinea extraprofesională.

Întrebarea despre necesitatea aprobării unei metodologii privind prevenirea, gestionarea și evitarea situațiilor de incompatibilitate la nivelul Primăriei Comunei Dărmănești, Județul Dâmbovița a fost elaborată pentru a evidenția cunoașterea legislației în vigoare de către funcționarii din cadrul instituției.

Întrebarea despre necesitatea aprobării unui mecanism de prevenire a conflictelor de interese la nivelul Primăriei Comunei Dărmănești, Județul Dâmbovița a fost elaborată pentru a evidenția cunoașterea legislației în vigoare de către funcționarii acestuia.

Întrebările despre existența a unor posibile situații de conflict de interese și incompatibilități și modul în care ar proceda funcționarul, cui i s-ar adresa în cazul în care ar fi supus acestor situații, precum și gradului de cunoaștere a legislației în vigoare privind normele conflictului de interese și incompatibilităților de către personalul Primăriei au fost elaborate pentru a sesiza gradul de cunoaștere a dispozițiilor actelor normative care reglementează normele privind incompatibilitățile și conflictele de interese de către personalul din cadrul Primăriei.

Pentru conceperea chestionarului s-a studiat legislația și actele normative în vigoare cu completările și modificările ulterioare.

Colectarea datelor necesare pentru analiza normelor mai sus menționate s-au realizat printr-un chestionar alcătuit dintr-o serie de întrebări concepute pe baza legislației actuale privind aplicarea normelor de etică, integritate, transparență, conduită și anticorupție, de funcționarii publici și personalul contractual, în exercitarea atribuțiilor de serviciu ce le revin în cadrul Primăriei.

Chestionarul este format din 9 întrebări cu simple sau multiple variante de răspuns, precum și variante care necesită completare. La finalul raportului se atașează Anexa nr. 2- Chestionări întrebări.

4.3. Conceperea chestionarului de evaluare a nivelului de informare al personalului Primăriei Comunei Dărmănești, Județul Dâmbovița cu privire la activitatea de declarare a averilor și a intereselor

La conceperea chestionarului s-au avut în vedere prevederile legale și actele normative care reglementează comportamentul etic transparent și decizional al funcționarului public în bunul mers al activității.

În acest sens, amintim și prevederile art. 1, art. 2, art. 3 și art. 4 din *Legea nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative*, prin care funcționarii publici au obligația de depunere a declarațiilor de avere și interese în 30 de zile de la numire sau încetarea ordinului de numire ca funcționar public la instituția publică în care își desfășoară activitatea.

Totodată, la conceperea întrebărilor s-au avut în vedere următoarele criterii:

- atitudinea personalului din cadrul Primăriei Comunei Dărmănești, Județul Dâmbovița față de persoana desemnată responsabilă cu implementarea prevederilor legale privind declarațiile de avere și de interese;
- informații privind implementarea prevederilor legale privind declarațiile de avere și declarațiile de interese care vin în sprijinul funcționarilor publici din cadrul Primăriei;
- cunoașterea legii și aplicarea acesteia în exercitarea atribuțiilor de serviciu , referitoare la

prevederile legale privind declarațiile de avere și declarațiile de interese;

- predisponerea la învățarea unor noi practici de etică, conduită și transparență;
- atitudinea la locul de muncă și față de colegi și relația dintre șef și subaltern;
- imparțialitatea și denunțarea faptelor care încalcă legislația;
- atitudinea extraprofesională.

Întrebările despre cunoașterea persoanei desemnate responsabilă cu implementarea prevederilor legale privind declarațiile de avere și declarațiile de interese, atribuțiile acesteia și existența unei proceduri în acest domeniu, au fost elaborate pentru a evidenția cunoașterea funcționarilor din cadrul Primăriei Comunei Dărmănești, Județul Dâmbovița a legislației în vigoare, precum și a Procedurii Operaționale nr.18-., *Înregistrarea declarațiilor de avere și de interese la nivelul Primăriei Comunei Dărmănești, Județul Dâmbovița., .*

Întrebările despre informarea de către persoana desemnată responsabilă cu implementarea prevederilor legale privind declarațiile de avere și de interese privind normele în vigoare, termenul de depunere al declarațiilor, gradul de cunoaștere privind declararea averilor și a intereselor, completarea acestora, primirea dovezii de depunere, au fost elaborate pentru a se ține cont despre deschiderea privind exprimarea opiniilor respondenților pe aceste chestionare anonime, în ceea ce privește capacitatea de consiliere a persoanei desemnate, precum și cunoașterea actelor normative în domeniu de către personalul Primăriei.

Întrebările despre existența unui spațiu adecvat acordării de consultanță privind completarea declarațiilor de avere și interese au la bază identificarea gradului de cunoaștere a legislației în vigoare, precum și gradul de implicare a persoanei desemnate în prezentarea pe pagina de internet a instituției a informațiilor utile funcționarilor în acest sens.

Pentru conceperea chestionarului s-a studiat legislația și actele normative în vigoare cu completările și modificările ulterioare. Colectarea datelor necesare pentru analiza normelor mai sus menționate s-au realizat printr-un chestionar alcătuit dintr-o serie de întrebări concepute din legislația actuală privind aplicarea normelor de etică, integritate, transparență, conduită și anticorupție, de către funcționarii publici și personalul contractual, în exercitarea atribuțiilor de serviciu ce le revin în cadrul Primăriei.

Chestionarul este format din 9 întrebări cu simple și multiple variante de răspuns, precum și variante care necesită completare. La finalul raportului se atașează Anexa nr. 3 - Chestionar de întrebări.

5. Analiza chestionarelor privind consilierea etică, incompatibilitățile și conflictele de interese, declararea averilor și intereselor.

Analiza chestionarelor s-a realizat pe fiecare chestionar în parte. Consilierul etic a transmis personal tuturor structurilor din cadrul instituției cele trei chestionare. După primirea chestionarelor s-a făcut o analiză preliminară, notându-se răspunsurile la întrebări separat și realizându-se o centralizare parțială. După primirea tuturor chestionarelor s-au notat toate răspunsurile separat pentru fiecare întrebare și s-a realizat un centralizator general.

Faza actuală a raportului de analiză presupune culegerea datelor din chestionare și analiza acestora din rândul funcționarilor publici și a personalului contractual din instituție. Datele culesc din rândul chestionarelor, precum și analiza și centralizarea acestora vor fi necesare la implementarea obiectivelor SNA 2016-2020 și în vederea unei bune practici de conduită și etică.

Prin prezentul raport de analiză, se poate analiza cunoașterea de către personalul Primăriei a legislației în domeniul eticii, integrității și corupției. Primăria și consilierul etic va implementa obiectivele SNA 2016-2020, prin definirea unui „Plan de integritate..”, având incluse obiective generale /specifice, conform HG nr. 583/2016 și HG nr. 599/2018, măsuri și proceduri privind prevenirea și limitarea

fenomenului de corupție cât și remedii pentru riscurile și vulnerabilitățile instituționale la acest fenomen de corupție din cadrul instituției.

6. Centralizator rezultate analiza chestionare

6.1. Chestionarul de evaluare a nivelului de cunoștințe al personalului Primăriei Comunei Dărmănești, Județul Dâmbovița cu privire la activitatea de consiliere etică

La chestionarul din Anexa nr. 1, 95 % din respondenți au răspuns DA, 5 % au răspuns NU STIU DACA EXISTA.

Precizăm faptul că, la aceste întrebări respondenții au bifat mai multe variante de răspunsuri. o singura variantă de răspuns sau nu au bifat nicio variantă.

6.2. Conceperea chestionarului de evaluare a nivelului de cunoștințe al personalului Primăriei Comunei Darmanesti, Judetul Dâmbovița cu privire la normele privind incompatibilitățile și conflictele de interese

La chestionarul din Anexa nr. 2 - 92% din respondenți au un grad de cunoaștere privind incompatibilitățile și conflictele de interes foarte ridicat, 2% ridicat, 6% mediu.

6.3. Conceperea chestionarului de evaluare a nivelului de cunoștințe al personalului Primăriei Comunei Dărmănești, Județul Dâmbovița cu privire la activitatea de declarare a averilor și a intereselor

La chestionarul din Anexa nr. 3- 99 % din respondenți au răspuns DA, 1 % au răspuns NU STIU.

7. Concluziile finale și recomandările privind interpretarea rezultatelor din chestionare

În urma centralizării răspunsurilor, a rezultat că dintr-un total de 78 de răspunsuri au fost analizate toate chestionarele.

În urma centralizării chestionarului din Anexa nr.1 care reglementează comportamentul etic al angajaților din cadrul Primăriei Comunei Dărmănești, Județul Dâmbovița au rezultat următoarele: din cei 26 de respondenți într-un procent de 95% au răspuns afirmativ, ceea ce denotă că la nivel de instituție este cunoscută persoana desemnată pentru consiliere etică profesională în cadrul instituției atribuțiile consilierului de etică și se respectă normele de conduită profesională.

Pentru o mai bună îmbunătățire a activității de consiliere etică la nivelul Primăriei Comunei Dărmănești, Județul Dâmbovița este necesar ca:

- persoana desemnată să elaboreze un Ghid sau Regulament cu spețe prin sesiuni de informare a angajaților privind normele de conduita etică și profesională.
- consilierul de etică să se facă cunoscut și să fie mai activ atât prin formarea profesională a acestuia, cât și prin diseminarea Codului etic;
- să aibă sesiuni de informare, care să fie o implicare activă a consilierului de etică în buna desfășurare a activității personalului Primăriei Comunei Darmanesti, Judetul Dambovita, în vederea asigurării unui mediu de lucru adecvat și profesionist pentru reducerea situațiilor de încălcare a normelor de etică profesională;
- organizarea de către consilierul de etică a unor sesiuni scurte de instruire, realizarea de către acesta a unui instructaj pentru personalul nou angajat ca parte a procesului de inducție, realizarea de scurte prezentări aplicate domeniului de activitate, care să fie aduse la cunoștința angajaților.

În concluzie, menționăm faptul că există o permanentă preocupare pentru informarea angajaților cu privire la consilierea etică și în acest sens consilierul de etică din cadrul Primăriei Comunei Darmanesti, s.

Județul Dâmbovița a ținut ședință de informare a angajaților privind normele de etică și integritate.

De asemenea, precizăm faptul că au intrat în vigoare prevederile Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul Administrativ, act normativ care reglementează cadrul general pentru organizarea și funcționarea autorităților și instituțiilor administrației publice, statutul personalului din cadrul acestora, răspunderea administrativă.

Potrivit legislației în vigoare, Primăriei îi revine responsabilitatea de a monitoriza, prin intermediul consilierului de etică, respectarea de către funcționarii publici și personalul contractual a normelor de conduită.

Consilierea etică are caracter confidențial și se desfășoară în baza unei solicitări formale adresate consilierului etic sau la inițiativa sa atunci când din conduita funcționarului public rezultă nevoia de ameliorare a comportamentului acestuia.

Din rezultatele mai sus enumerate, tragem concluzia că personalul din cadrul instituției noastre nu este predispus să încalce normele de etică și conduită și nu au săvârșit abateri de la comportamentul etic.

Așadar, din rezultatele mai sus enumerate, tragem concluzia că majoritatea funcționarilor publici și personalului contractual din instituție au răspuns corect la întrebările privind cunoașterea în detaliu a legislației care reglementează etica, integritatea, conduita și transparența.

În urma centralizării chestionarului privind incompatibilitățile și conflictul de interese al angajaților se denotă faptul că majoritatea angajaților din instituție cunosc actele normative în acest domeniu.

În concluzie, menționăm faptul că există o permanentă preocupare pentru informarea angajaților cu privire la incompatibilități și conflict de interese și în acest sens responsabilul cu incompatibilitățile și conflictul de interese din cadrul Primăriei Comunei Darmanesti, Județul Dâmbovița a ținut ședință de informare a angajaților cu privire la acestea.

De asemenea, precizăm faptul că, la nivel de Primărie este necesară aprobarea unei metodologii privind prevenirea, gestionarea și evitarea situațiilor de incompatibilitate, consiliere etica, gestionarea declarațiilor de avere și interese și pantouflage.

În urma centralizării chestionarului care reglementează nivelul de informare al personalului cu privire la activitatea de declarare a averilor și a intereselor, al angajaților din cadrul Primăriei, a rezultat faptul că, gradul de cunoaștere privind declararea averilor și a intereselor este foarte ridicat, ceea ce denotă faptul că majoritatea angajaților din instituție cunosc actele normative în acest domeniu.

În concluzie, menționăm faptul că există o permanentă preocupare pentru informarea angajaților cu privire la declararea averilor și a intereselor și în acest sens responsabilul cu declararea averilor și a intereselor din cadrul Primăriei Comunei Darmanesti, Județul Dâmbovița a ținut ședință de informare a angajaților cu privire la acestea, prin care se comunică angajaților informațiile privind prevederile legale referitoare la declarațiile de avere și declarațiile de interese.

Persoana desemnata cu declarațiile de avere și declarațiile de interese a oferit consultanță celor care au datoriat de depunere a acestora prin e-mail, telefonic, precum și la biroul personal.

În acest sens, recomandăm că:

- ar fi necesar să existe în sediul Primăriei un spațiu adecvat acordării consultanței privind completarea și depunerea declarațiilor de avere și interese. Pe această cale comunicăm link-ul prezentat mai jos, unde se pot găsi informații pe site-ul Primăriei Comunei Dărmănești, Județul Dâmbovița privind procedurile de sistem/operationale elaborate de către structurile din instituție, inclusiv procedura privind completarea declarațiilor de avere și a declarațiilor de interese.

Website administrator- www.primaria-darmanesti.ro

- informarea categoriilor de personal din cadrul instituției cu privire la obligativitatea depunerii declarațiilor de avere în termenele prevăzute de lege, asigurând totodată diseminarea formularului însoțit de *Ghidul de completare a declarațiilor de avere și de interese* elaborat de ANI.

9.

- colectarea și transmiterea în termen ilor a copiilor certificate ale declarațiilor de avere (fără anonimizare), respectiv a unei copii certificate a *Registrului declarațiilor de avere* către ANI.

- întocmirea și transmiterea anuală către ANI până la data de 1 august a listei definitive cu persoanele care nu au depus în termen sau au depus cu întârziere declarațiile de avere, însoțită de punctele de vedere primite.

- afișarea și menținerea declarațiilor de avere anonimizate pe pagina de internet a instituției (dacă există) sau la avizierul propriu, precum și arhivarea lor potrivit prevederilor legislative în domeniu.

- asigurarea participării la programe de instruire în domeniul implementării prevederilor legale referitoare la depunerea și completarea declarațiilor de avere a responsabilului, - - - evaluarea gradului de cunoaștere a normelor privind declararea averilor de către angajați prin aplicarea de chestionare de evaluare.

- solicitarea de puncte de vedere din partea ANI, telefonic și/sau în scris, în vederea clarificării anumitor spețe. Ținerca unei evidențe de către responsabilul desemnat cu privire la:

- numărul de sesizări ale ANI,
- numărul de decizii ANI ca urmare a sesizărilor transmise de instituție,
- numărul de decizii ale ANI puse în aplicare,
- numărul de hotărâri ale instanțelor de judecată ca urmare a sesizărilor ANI,
- numărul de măsuri administrative adoptate pentru înlăturarea cauzelor sau circumstanțelor care au favorizat încălcarea normelor privind declararea averilor, numărul de consultații oferite de responsabilul desemnat.

- colectarea informațiilor relevante pentru indicatorul nr. 2 „Declararea averilor” din *Inventarul măsurilor de transparență instituțională și de prevenire a corupției prin transmiterea indicatorilor aferenți măsurii preventive* – Anexa 3 la SNA 2016-2020 și transmiterea acestora responsabilului SNA desemnat la nivelul instituției.

În urma studierii tuturor răspunsurilor rezultate și centralizate din cele 72 chestionare din cele 3 anexe, s-a ajuns la următoarele concluzii finale și recomandări.

- constatăm necunoașterea în totalitate de către o parte dintre respondenți a legislației în domeniu și în acest sens, având în vedere solicitările unei părți a angajaților, propunem organizarea la nivelul instituției a unui curs de pregătire în domeniu.

- recomandarea întăririi activității persoanei desemnate cu consilierea etică, incompatibilitățile și conflictele de interese, declararea averilor și intereselor la nivelul instituției prin organizarea de acțiuni care să aibă drept scop prezentarea atribuțiilor și competențelor acestora.

- se constată necunoașterea de către o mică parte dintre respondenți a existenței pe internet a informațiilor privind consilierea etică, incompatibilitățile și conflictele de interese, declararea averilor și intereselor, precum și a actelor normative în acest domeniu, de aceea se propune organizarea de către persoana responsabilă de acestea de sesiuni de informare cu privire la prevederile cuprinse în OUG nr. 57/2019 privind Codul Administrativ, cu modificările și completările ulterioare, Procedurile Operaționale privind incompatibilitățile, conflictul de interese și pantouflage, cât și Codului etic și de integritate și a Regulamentului privind integritatea în administrația publică locală -Primăria Comuna Darmanesti , Județul Dâmbovița.

- constatăm că deși majoritatea angajaților din cadrul Primăriei cunosc actele normative în domeniu, totuși există angajați care au nevoie de cunoașterea actelor normative în domeniul eticii, incompatibilităților și conflictelor de interes, declararea averilor și intereselor, pantouflage;

- am identificat la nivelul Primăriei Comunei Dărmănești, Județul Dâmbovița necesitatea unei schimbări de abordare a managementului în domeniul anticorupției, fiind necesar să se pună accentul pe măsurile de promovare a integrității instituționale având ca repere principale:

- actualizarea Codului etic și informarea angajaților despre prevederile acestuia, eventual publicarea lui pe site-ul primăriei. El va cuprinde în mod obligatoriu prevederi ce fac referire la: regimul cadourilor; politica conflictului de interese; neimplicarea în acte de corupție; sancțiuni aplicabile pentru nerespectare;

- considerăm necesară o mai bună implicarea a conducerii în sprijinirea consilierului de etică desemnat la nivelul instituției prin asigurarea condițiilor necesare desfășurării activității de consiliere etică și trimiterea la cursuri de perfecționare în domeniul eticii;

- asigurarea participării propriilor angajați la cursuri privind normele etice și de conduită;

- introducerea în tematica de formare profesională a modulelor pe tema integrității;

- rigiditatea și teama angajaților de a raporta diferite cazuri de nedeclararea averii, conflictului de interese, incompatibilității;

- aprobarea și promovarea unui autentic mecanism de denunțare a ilegalităților și a influențelor necorespunzătoare în cadrul primăriei.

8. Bune practici la nivelul Primăriei Comunei Dărmănești, Județul Dâmbovița

Pentru a evalua percepția funcționarilor din cadrul Primăriei am utilizat în cadrul activității de culegere a datelor trei chestionare ce conțin elemente distribuite în așa fel încât să ofere informații cu privire la determinarea gradului în care sunt cunoscute, de către personalul angajat al Primăriei, incidente care pot duce la comiterea unor fapte de corupție și a măsurilor de luptă contra corupției. În continuare prezentăm evaluarea răspunsurilor formulate la întrebările relevante în acest sens.

Din perspectiva modului în care corupția afectează imaginea instituției, majoritatea respondenților (92%) sunt de părere că între imaginea instituției și existența faptelor de corupție există o strânsă legătură

Cum afectează corupția imaginea instituțiilor publice?

Opinia publică și mass-media joacă un rol deosebit de important în combaterea corupției, aspect afirmat și subliniat și de documentele internaționale care stabilesc planuri și direcții de acțiune care să conducă la stoparea acestui flagel dar și de Programele Naționale Anticorupție.

Pornind de la faptul că prevenirea și combaterea corupției constituie o prioritate pentru societatea românească în general, pentru autoritățile publice locale în special, se manifestă o preocupare constantă de îmbunătățire a calității actului administrativ prin introducerea unor măsuri eficiente de diminuare a fenomenului de corupție. Din totalul respondenților, 92% susțin ca în cadrul Primăriei sunt aplicate măsuri anticorupție, 6% nu au cunoștințe despre existența unor astfel de măsuri, iar 2% afirmă ca nu există astfel de măsuri la nivelul instituției.

În cadrul Strategiei Naționale Anticorupție pe perioada 2016-2020 este cuprins un obiectiv esențial al acestei campanii, care este pe cât de simplu pe atât de eficient: creșterea gradului de educație anticorupție a personalului din administrația publică. De aceea am inclus în cadrul chestionarului aplicat o întrebare referitoare la instruirea în scopul aplicării de măsuri anticorupție și am constatat că 99% dintre respondenți au fost instruiți în acest sens, 1 dintre ei nu știu despre o astfel de instruire.

Care din următoarele motive cauzează apariția corupției după părerea dumneavoastră?

La baza actelor de corupție stau o serie de practici instituționale devenite practici comune, ceea ce schimbă într-o mare măsură comportamentul funcționarilor publici. Cel mai des întâlnite cauze au fost cele de natură morală, în timp ce salariile mici și lipsa controlului intern sunt considerate cauze ale corupției de către un număr mai mic de respondenți. Ținând cont de contextul social actual în care prevenirea corupției reprezintă o prioritate națională, este de la sine înțeleasă necesitatea instituțională de a identifica și de a adopta permanent cele mai potrivite măsuri, care să se adreseze direct vulnerabilităților de corupție existente la nivelul primăriei. Am considerat că o modalitate foarte bună de evaluare a eficienței și a impactului activității de prevenire derulate la nivelul Primăriei Comunei Darmanesti, Județul Dâmbovița este aceea de a testa percepția angajaților din cadrul instituției cu privire la efectele produse de măsurile luate la nivelul primăriei.

Ce fel de schimbări au produs măsurile de prevenire a corupției în activitatea pe care o desfășurați?

Astfel, majoritatea respondenților consideră că măsurile preventive anticorupție aplicate în activitatea pe care o desfășoară nu au generat schimbări semnificative. Potrivit prevederilor OUG nr. 57/2019 privind Codul Administrativ, cu modificările și completările ulterioare a fost adoptat Codul de etică și integritate al funcționarilor publici și personalului contractual din cadrul Primăriei Comunei Dărmănești care reglementează normele de conduită profesională a personalului. Aceste norme sunt obligatorii pentru funcționarii publici, precum și pentru persoanele care ocupă temporar o funcție publică, din cadrul autorităților și instituțiilor publice. Cu toate acestea am constatat prin sondajul realizat că 99 dintre respondenți consideră că regulile de comportament pentru funcționarii publici sunt clare, iar 1% consideră dimpotrivă că aceste reguli nu sunt clare. O parte mai mică a celor intervievați consideră că există dileme în legătură cu regulile de comportament.

Credeți că regulile de comportament pentru funcționarii publici / personalul contractual / consilierii locali sunt clare?

Atunci când au fost chestionați cu privire la cunoașterea normelor de conduită specifice funcției, 4% dintre repondenți consideră că au un nivel de cunoaștere bun, 95% consideră că nivelul de cunoaștere a normelor de conduită este foarte bun, pe când 1% consideră că au un nivel scăzut și respectiv, mediu de cunoaștere.

Cum vă evaluați dvs. gradul de cunoaștere a normelor de conduită specifice funcției dvs.?

Conform legii în situația în care există un conflict de interese, funcționarul este obligat să se abțină de la rezolvarea cererii, luarea deciziei sau participarea la luarea unei decizii și să-l informeze de îndată pe șeful ierarhic căruia îi este subordonat direct. De aceea, considerăm foarte important gradul de cunoaștere de către angajații din Primărie a normelor privind conflictul de interese. Am constatat astfel, că 92% dintre respondenți au un grad de cunoaștere bun și foarte bun, fara raspuns, exista dileme. NS/NR nu sunt clare, sunt clare, mediu, scazut 4% a normelor privind conflictul de interese, iar un nivel scăzut de cunoaștere au doar 1% dintre ei.

Cum vă evaluați dvs. gradul de cunoaștere a normelor privind conflictul de interese (concept, reglementare, verificare)?

Incompatibilitățile reflectă acele situații în care un oficial public exercită mai multe funcții în același timp, deși este interzis de lege. Dintre repondenți 95% consideră că au un grad bun și foarte bun de cunoaștere a normelor privind incompatibilitățile, iar 5% au un nivel mediu de cunoștințe în acest sens.

Cum vă evaluați dvs. gradul de cunoaștere a normelor privind incompatibilitățile (concept, reglementare, verificare)?

Faptul că cei mai mulți dintre respondenți solicită informare suplimentară cu privire la normele de conduită, conflict de interese și incompatibilități întărește rezultatul obținut la întrebările anterioare cu privire la aceste domenii.

În care din următoarele domenii considerați că aveți nevoie de informare suplimentară:

Analizând răspunsurile observăm că există suficiente informații cu privire la sancțiunile aplicate pentru nerespectarea normelor în cauză, dar is cu privire la persoanele responsabile cu informarea în aceste situații.

În cadrul instituției dumneavoastră este aprobată o politică de prevenire a fraudei și corupției?

Prevenirea fraudei și corupției constituie o prioritate pentru societatea românească în general, dar mai ales pentru autoritățile publice locale, fapt ce a determinat o preocupare constantă pentru îmbunătățirea calității actului administrativ prin introducerea unor politici de prevenire a acestor fenomene. Așa cum se poate observa din rezultatul chetionarului, doar 95% dintre repondenți susțin că în cadrul instituției există o politică de prevenie a fraudei și corupției, în timp ce diferența de 5% susțin că nu există o astfel de politică sau nu au cunoștințe despre existența accstcia.

12.

În cadrul instituției dumneavoastră sunt stabilite angajamente anticorupție în raport cu partenerii? Din analiza efectuată rezultă că, la nivelul Primăriei Comunei Dărmănești, 59% dintre cei intervievați nu știu despre existența unor angajamente în acest sens, iar 11% susțin că nu există angajamente anticorupție în raport cu partenerii. Doar 29% din totalul respondenților susțin că există astfel de angajamente în raport cu partenerii la nivelul instituției. Studiile recente au evidențiat că angajații instituției se simt adesea prea intimidați pentru a semnaliza faptele de corupție, percepute ca fiind tot mai prezente în mediul profesional, în pofida materializării numeroaselor mecanisme de protecție și existenței, pentru fiecare dintre ei, a unei datorii în acest sens, rezultată în virtutea codurilor de conduită.

Sunt încurajați angajații să denunțe încercările de implicare a lor în manifestări de corupție?

Pe plan intern, în cadrul Primăriei, 50% dintre respondenți declară că angajații sunt încurajați să denunțe încercările de implicare a lor în manifestări de corupție. Cealaltă jumătate a celor chestionați nu știu sau consideră că nu sunt încurajați să denunțe posibile fapte de corupție. Analizând rezultatul chestionarului, observăm că doar 39% din răspunsuri confirmă că este instituit un mecanism real și funcțional de denunțare a manifestărilor de corupție. Îngrijorător este faptul că 42% dintre respondenți nu știu despre existența unui astfel de mecanism, în timp ce 19% susțin că un astfel de mecanism nu există la nivelul instituției.

În cadrul instituției dumneavoastră este instituit un mecanism de denunțare a manifestărilor de corupție?

Astfel, se creează situația în care angajații nu dispun de cunoștințe suficiente în denunțarea manifestărilor de corupție și nu sunt încurajați să denunțe în lipsa unui mecanism prestabilit, care să protejeze într-un anumit mod denunțătorul. Situația descrisă supragenerează continuu riscuri de corupție, iar stoparea acesteia se poate realiza prin noi abordări interne în domeniul anticorupției.

În ceea ce privește existența faptelor de corupție în cadrul instituției analizate, 73% dintre respondenți au cunoștințe despre astfel de situații, iar 0,8% nu știu sau nu doresc să răspundă la acest item. Doar 89% dintre cei chestionați susțin că în cadrul instituției nu au fost semnalate cazuri sau suspiciuni de corupție. O parte din cei care au afirmat că au cunoștințe referitoare la fapte de corupție, au exemplificat astfel de fapte după cum urmează: fraude cu mijloace financiare conform raportului Curții de Conturi, afaceri oneroase cu banul public, achiziționarea de bunuri la prețuri supraevaluate, lucrări scumpe și fără utilitate, studii de fezabilitate la prețuri mari și fără a avea utilitate.

Au existat cazuri de corupție sau suspiciuni de acest gen în cadrul instituției dumneavoastră?

Respectarea normelor de etică și deontologie profesională reprezintă una din măsurile anticorupție și constituie unul dintre pilonii fundamentali pentru cultivarea integrității instituționale.

În cadrul instituției dumneavoastră este aprobat un cod de etică și integritate?

Respondenții afirmă clar că în cadrul instituției este aprobat un cod de etică și integritate. În toate discuțiile cu reprezentanții instituției, am constatat că regulile de bază privind conduita profesională sunt incluse în regulamentul intern al aparatului de specialitate al Primăriei Comunei Dărmănești, Județul Dâmbovița. Pentru a putea acționa în conformitate cu valorile entității publice, salariații au nevoie de sprijin și de o comunicare deschisă, în special atunci când este vorba despre ajutorul acordat pentru rezolvarea dilemelor și a incertitudinilor în materie de conduită adecvată. De aceea este foarte important modul în care normele de conduită sunt aduse la cunoștința funcționarilor. Din datele culese prin chestionarul realizat a reieșit că la nivelul Primăriei 5% dintre respondenți consideră că acest cod este comunicat doar angajaților, 95% susțin că aceste aspecte sunt și publice.

Dacă există un astfel de cod, care este gradul de conștientizare al acestuia?

Încălcarea de către funcționari, cu vinovăție a îndatoririlor corespunzătoare funcției publice pe care o dețin și a normelor de conduită profesională și civică prevăzute de codul de conduită, constituie abatere disciplinară care atrage răspunderea disciplinară a funcționarilor.

Conducerea ia măsuri disciplinare adecvate atunci când este încălcat acest cod?

Am constatat că 0,8% dintre respondenți nu știu dacă sunt luate în cadrul instituției lor astfel de măsuri, doar 92% știu că sunt luate astfel de măsuri disciplinare.

Au fost descrise succint astfel de măsuri luate la nivelul instituției ca fiind: sancțiuni disciplinare și desfacerea contractelor de muncă a celor vinovați?

În spiritul legii, activitatea consilierilor de etică este foarte importantă într-o instituție publică și nu se limitează decât la completarea unor rapoarte, ci este mult mai amplă. Consilierul de etică aplică metode și instrumente care să sprijine respectarea de către funcționarii publici a principiilor și normelor de conduită.

La nivelul instituției dumneavoastră există consilier de etică?

La nivelul Primăriei Comunei Dărmănești, Județul Dâmbovița am constatat că 100% dintre respondenții la chestionarul aplicat spun că există o astfel de persoană desemnată la nivelul instituției.

Cât de bine cunoașteți atribuțiile și rolul consilierului de etică din instituția dvs.?

Activitatea funcționarilor publici, desemnați drept consilieri de etică, are o relevanță deosebită din perspectiva atribuțiilor prevăzute de lege, iar asumarea unui comportament proactiv în exercitarea acestor atribuții oferă premise pentru consolidarea rolului și contribuției consilierilor de etică la respectarea cerințelor de etică și integritate în administrația publică. Am considerat necesar să vedem dacă funcționarii din Primărie cunosc atribuțiile și rolul pe care un astfel de consilier le are în cadrul instituției lor. Cum era de așteptat, datorită răspunsurilor la întrebările anterioare, 99% dintre cei chestionați aceste atribuții, în timp ce doar 0,1% dintre ei nu cunosc bine și foarte bine rolul și atribuțiile consilierului de etică.

Care din riscurile enumerate considerați că sunt cele mai grave în cadrul instituției?

În ceea ce privește riscurile la care este expusă instituția analizată, constatăm că riscul delapidării este considerat de către respondenți cel mai frecvent, urmat de riscul achiziției de bunuri, lucrări sau servicii nejustificate sau inutile. De luat în seamă sunt și celelalte riscuri întrucât peste 30% dintre respondenți le consideră amenințătoare pentru instituția în care activează. Una din măsurile de asigurare a integrității instituționale o reprezintă respectarea regimului juridic al conflictului de interese.

În cadrul instituției dumneavoastră este aprobată o politică de identificare și tratare a conflictului de interese?

Aproximativ 3% dintre respondenți declară că nu știu sau nu este aprobată o politică de identificare și tratare a conflictului de interese în cadrul instituției și 96% declară că este aprobată o astfel de politică în cadrul Primăriei. Din păcate, 1% dintre cei chestionați nu au răspuns la această întrebare, dovedind probabil tot o lipsă de cunoaștere cu privire la conflictul de interese. În cazul conflictului de interese, legislația precizează că funcționarul public este obligat să se abțină de la rezolvarea cererii, luarea deciziei sau participarea la luarea unei decizii și să-l informeze de îndată pe șeful ierarhic căruia îi este subordonat, în caz contrar, va răspunde disciplinar, administrativ, civil ori penal potrivit legii. Ca urmare a chestionarului aplicat a reieșit că 7% dintre respondenți nu știu dacă au existat cazuri de încălcare a regimului conflictelor de interese, 93% din total susțin că nu au existat astfel de cazuri în instituție.

Aveti cunoștință dacă au fost constatate cazuri de încălcare a regimului conflictelor de interese în instituția dumneavoastră?

În ceea ce privește implicarea angajaților sau conducerii primăriei în cauză în cadrul unor dosare penale în legătură cu activitatea de serviciu, 1% respondenți afirmă că există astfel de spețe, în timp ce 97% respondenți susțin că nu există astfel de situații, iar restul nu știu sau nu doresc să răspundă acestei întrebări.

14.

Conducerea instituției a fost vizată în cadrul actelor de constatare a Agenției Naționale de Integritate (CNI) pentru nedeclararea averii, conflict de interese, incompatibilități etc. ?

În strânsă legătură cu întrebările anterioare, funcționarii au fost chestionați dacă au cunoștințe referitoare la eventuale acte de constatare de către ANI, aproximativ 10% din cei intervievați au răspuns că nu știu despre existența unor astfel de cazuri la nivelul instituției lor, iar 79% declară că nu există niciun astfel de caz. Și la această întrebare 11% s-au abținut de la răspuns, nedorind să coopereze în acest sens.

Ghidul de bune practici este corelat cu alte documente elaborate în cadrul raportului , precum:

- Raport de analiză a situației existente la nivelul UAT Comuna Dărmănești;
- Codul etic și de integritate al funcționarilor publici și al personalului contractual din cadrul Primăriei Comunei Dărmănești;
- Procedura de Sistem privind Consilierea etică a funcționarilor publici și a personalului contractual din Primăria Comunei Dărmănești;
- Procedura Operațională privind prevenirea și soluționarea situațiilor de incompatibilitate a aleșilor locali și funcționari publici și a personalului contractual;
- Procedura Operațională privind prevenirea și soluționarea conflictelor de interese;
- Procedura Operațională Pantouflage;

- Regulament privind integritatea în administrația publică locală

Exemple de bune practici aplicate la nivelul Primăriei în soluționarea unor cazuri de încălcare a îndatoririlor corespunzătoare funcției publice pe care o dețin și a normelor de conduită profesională și civică.

La nivelul Primăriei Comunei Dărmănești Județul Dâmbovița nu există funcționari publici de executie și personal contractual care să refuze atribuțiile de serviciu din fișa postului.

În perioada de referință, la nivelul Primăriei comunei Dărmănești, județul Dâmbovița nu au fost înregistrate incidente de integritate. La nivelul primăriei este implementat Sistemul de Control Intern Managerial conform **Ordinului nr. 600 din 20 aprilie 2018 privind aprobarea Codului controlului intern managerial al entităților publice.**

Pentru punerea în aplicare a Obiectivului specific 3.8 „Creșterea integrității, reducerea vulnerabilităților și a riscurilor de corupție în administrația publică locală”, din Strategia Națională Anticorupție pe perioada 2016-2020, ținând cont de Metodologia de identificare a riscurilor și vulnerabilităților la corupție elaborată de către Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice la nivelul instituției, s-au implementat măsurile anticorupție. Activitățile derulate de Primăria comunei Dărmănești au avut în vedere consolidarea calității serviciilor publice și dezvoltarea unor proceduri de lucru în acord cu principiile transparenței, legalității, eficacității și supremației interesului public, urmăriindu-se asigurarea unui climat etic corespunzător și promovarea integrității în exercitarea funcției publice, prin aplicarea riguroasă a cadrului normativ și instituțional, în vederea prevenirii corupției și îmbunătățirea serviciilor publice oferite cetățenilor. Încurajarea integrității, prevenirea corupției și transparența decizională reprezintă obiective prioritare ale conducerii instituției, motiv pentru care se urmărește permanent respectarea măsurilor preventive anticorupție, așa cum sunt acestea prevăzute în „Inventarul măsurilor de transparență instituțională și de prevenire a corupției, precum și indicatorii de evaluare”.

Au fost analizate principalele atribuții conform structurii organizatorice din cadrul aparatului de specialitate al Primarului comunei Dărmănești, județul Dâmbovița, au fost purtate discuții privind stadiul implementării măsurilor prevăzute în SNA 2016-2020 ce revin instituției noastre precum și stadiul realizării Planului de integritate propriu, cu toți salariații , și pentru o mai bună popularizare a fost postat pe site-ul instituției.

La nivelul instituției au fost implementate proceduri privind indicatori anticorupție (de sistem și operaționale). Pentru sondarea percepției asupra corupției la nivelul salariaților din cadrul Primăriei comunei Dărmănești, județul Dâmbovița a fost diseminat chestionarul privind evaluarea gradului de cunoaștere a măsurilor preventive anticorupție.

15.

În scopul îmbunătățirii consilierii etice, pentru identificarea dilemelor și vulnerabilităților etice cu care se confruntă salariații, la solicitarea Agenției Naționale a Funcționarilor Publici s-a analizat și completat Chestionarul care face parte din studiul aferent proiectului „ETICA - Eficientă, Transparență și Interes pentru Conduita din Administrație”, cod SIPOCA 63.

Având în vedere Codul de Etică și de Integritate al salariaților, trimestrial, au fost transmise, prin e-mail, Agenției Naționale a Funcționarilor Publici rapoartele privind respectarea normelor de conduită de către funcționarii publici din cadrul autorității sau instituției publice.

În ce privește stadiul realizării planului de integritate al Primăriei comunei Dărmănești pentru implementarea SNA 2016 - 2020, în cazul măsurilor cu caracter permanent acestea sunt evaluate semestrial sau anual după caz, iar măsurile care au ca termen de implementare perioada 2016-2020 acestea au fost atent monitorizate. „Identificarea procedurilor administrative care sunt cele mai vulnerabile la corupție, a fost realizată prin avizarea procedurilor administrative în cadrul compartimentelor din cadrul instituției de către Comisia de monitorizare proceduri administrative.

Pentru „actualizarea Codului Etică și de Integritate la nivelul U.A.T. Dărmănești, nu a fost înregistrate cazuri care să necesite actualizarea acestuia. La nivelul instituției a fost distribuit și completat chestionarul privind indicatările de evaluare aferente inventarului măsurilor de transparență instituțională și de prevenire a corupției Anexa 3 la SNA 2016-2020 la nivelul Primăriei comunei Dărmănești, județul Dâmbovița.

Nu s-au înregistrat situații de conflicte de interese și incompatibilități în rândul angajaților, aceștia considerând interesul public mai presus de orice interes în îndeplinirea atribuțiilor de serviciu, responsabilii din cadrul instituției noastre asigurând pe parcursul întregii activități accesul neîngrădit la informațiile de interes public și la transparența procesului decizional.

Primăria comunei Dărmănești își exprimă în mod ferm, angajamentul în continuare a eforturilor anticorupție prin toate mijloacele legale și administrative corespunzătoare. Susține și promovează implementarea cadrului legislativ anticorupție ce vizează în principal, prevenirea corupției în instituțiile publice, creșterea gradului de educație anticorupție, combaterea corupției prin măsuri administrative.

În scopul creșterii gradului de implementare a măsurilor de prevenire a corupției și a indicatorilor de evaluare, instituția noastră își propune pe viitor implementarea măsurilor de promovare a integrității funcției publice în instituție. Obiectivul general ale instituției privind promovarea integrității în funcțiile publice constă în creșterea transparenței, eticii și integrității. Grupul țintă îl va constitui personalul din instituție, cu atribuții în domeniu.

Un exemplu de bună practică îl constituie elaborarea Planului anual de perfecționare profesională a salariaților din cadrul Primăriei comunei Dărmănești și participarea persoanelor responsabile cu implementarea la nivelul instituției a Strategiei Naționale Anticorupție 2016-2020, la cursul de formare profesională în domeniul anticorupție, respectiv „Etică, integritate, transparență decizională și combaterea corupției”.

În baza O.G. nr. 75/2003, la nivelul instituției este elaborat Monitorul Oficial local, care conține acte administrative cu caracter general și normativ. Informațiile privind implementarea Strategiei Naționale Anticorupție și transparența decizională sunt diseminat pe site-ul propriu și aduse la cunoștința salariaților prin e-mail.

Prezentul raport face parte dintr-o serie de lucrări elaborate trimestrial, semestrial și anual, având la bază un sistem de monitorizare care a permis asigurarea cadrului necesar îndeplinirii cerințelor prevăzute de SNA 2016-2020. Primăria condamnă corupția în toate formele în care se manifestă.

Prezentul raport, se publică pe site-ul propriu al instituției la secțiunea resurse umane și se comunică la cererea oricărei persoane interesate.

Recomandări:

1. Comunicarea predominant electronică deoarece este: **mai eficientă, mai rapidă și ajută la protejarea mediului înconjurător.**
2. Respectarea legislației UE și a celei naționale privind egalitatea de șanse în toate sferele activității întreprinse de instituțiile și autoritățile publice locale.

CHESTIONAR DE EVALUARE

**a nivelului de cunoștințe ale personalului din cadrul Primăriei Comunei Darmanești, Județul
Dâmbovita cu privire la activitatea de consiliere etică**

1. Cunoașteți persoana desemnată pentru consiliere etică din cadrul Primăriei Comunei Darmanești, Județul Dâmbovita?

- Da   Nu   Nu știu dacă există

2. Cunoașteți care sînt atribuțiile consilierului de etică?

- Da   Nu

3. Considerați necesară desemnarea unui alt consilier de etică?

- Da   Nu

Motivați răspunsul: .....

4. În instituția în care lucrați, v-ați confruntat cu situații în care normele de conduită profesională a colegilor să nu fie respectate?

- Nu   Da, precizați în ce situații:

- a) În relația cu colegi din instituție
b) În relația cu alți colegi de lucru
c) În relația cu superiorul ierarhic
d) Altele:.....

5. Dacă v-ați confruntat/ v-ați confrunța cu situațiile descrise în întrebarea precedentă, precizați cui v-ați adresa pentru un sfat:

- Unui/ unor colegi
 Consilierului de etică
 Șefului direct sau conducătorului instituției
 Altcuiva

6. Considerați că activitatea de consiliere etică ar trebui îmbunătățită?

- Nu
 Da, atunci precizați cum:
a) Prin reglementarea detaliată a activităților de consiliere etică și de monitorizare a respectării normelor de conduită.
b) Prin crearea unei proceduri detaliate referitoare la activitatea de consiliere etică.
c) Prin angajarea salariațului desemnat pentru consiliere etică numai în activitatea de consiliere etică.
d) Prin stabilirea unor atribuții de consiliere și monitorizare în domeniul egalității de șanse și al excluderii oricăror forme de discriminare.
e) Altele:.....

7. Ce criterii ar trebui să stea la baza selectării consilierului de etică?

- Experiența profesională (de ex: studii superioare, vechime acumulată în administrația publică).

Conduită morală și profesională exemplară

Disponibilitatea de a face consiliere etică

Abilități, aptitudini și competențe specifice

Altele: .....

8. Din punct de vedere procedural, cum considerați că ar trebuie desemnat salariatul pentru consiliere etică?

Cu respectarea recomandărilor făcute de OUG nr. 57/2019 privind Codul Administrativ, cu modificările și completările ulterioare și cele făcute de Ordinului Președintelui Agenției Naționale a Funcționarilor Publici nr.3753/2015 privind monitorizarea respectării normelor de conduita de către funcționarii publici și implementarea procedurilor disciplinare, cu modificările și completările ulterioare.

Prin desemnarea directă de către conducătorul instituției publice.

Prin alegere, cu votul majorității personalului din cadrul instituției publice.

Prin alegere, cu votul personalului din cadrul instituției publice, pe baza unui număr de minim 2 propuneri formulate de conducătorul instituției publice.

Altele: .....

9. Categoria din care faceți parte:

Personal de conducere

Personal de execuție

Funcționar public de conducere

Funcționar public de execuție

Personal contractual

10. Cum apreciați informațiile de pe site-ul instituției cu privire la activitatea de consiliere etică?

Excelente

Bune

Suficiente/satisfăcătoare

Insuficiente/incomplete

Notă:

* Chestionarul nu se semnează și va fi folosit în scopul implementării Standardului 1 „ Etică și Integritate,, stabilit la nivelul Primăriei Comunei Dărmănești, Județul Dâmbovița.

* Chestionarul se va completa de către personalul instituției și se va depune la consilierul etic desemnat din cadrul Compartimentul Resurse Umane prin Dispoziția nr. 44/29.04.2021.

* Chestionarele vor fi centralizate și evaluate, rezultatele urmând să fie cuprinse în raportarea semestrială/inventarul măsurilor de transparență instituțională și de prevenire a corupției, precum și indicatorii de evaluare din cadrul UAT Darmanesti, Judetul Dâmbovița pentru implementarea Strategiei Naționale Anticorupție.

Întocmit,

Consilier etica

CHESTIONAR DE EVALUARE

a nivelului de informare al personalului din cadrul Primăriei Comunei Darmanesti, Judetul Dambovita cu privire la normele privind incompatibilitățile și conflictele de interese

1. Considerați necesară aprobarea unei metodologii privind prevenirea, gestionarea și evitarea situațiilor de incompatibilitate la nivelul Primăriei Comunei Darmanesti, Judetul Dambovita?

- Da   Nu

2. Cum evaluați gradul dumneavoastră de cunoaștere a normelor privind incompatibilitățile (ce înseamnă, care sunt funcțiile incompatibile cu cea pe care o ocupați, cum pot evita o situație de incompatibilitate, cine verifică situațiile de incompatibilitate)?

- Foarte ridicat
 Ridicat
 Mediu
 Scăzut
 Foarte scăzut

3. În cazul în care doriți să sesizați o situație de incompatibilitate, care modalitate de comunicare o considerați adecvată:

- Sesizare scrisă
 E-mail
 Verbal
 Sesizare anonimă în scris depusă într-un loc special amenajat

4. Cum evaluați gradul dumneavoastră de cunoaștere a normelor privind conflictul de interese (ce înseamnă, cum este reglementat de lege, ce conflicte de interese pot apărea în activitatea pe care o desfășorați, cine verifică situațiile de conflicte de interese)?

- Foarte ridicat
 Ridicat
 Mediu
 Scăzut
 Foarte scăzut

5. Considerați necesară aprobarea unui mecanism de prevenire a conflictelor de interese la nivelul Primăriei Comunei Darmanesti, Judetul Dambovita?

- Da   Nu

6. Considerați că zona dvs. de activitate prezintă risc crescut pentru apariția conflictelor de interese?

- Nu
 Da. Dacă da, atunci precizați cu cel mai crescut risc.....

7. În situația în care v-ați aflat/vă veți afla în incompatibilitate sau într-un conflict de interes, cui v-ați adresa pentru un sfat?

- Șefului ierarhic/conducătorului instituției
- unui/unor colegi
- Responsabilul cu incompatibilitățile și conflictele de interese :
- Agenției Naționale de integritate
- Abilități, aptitudini și competențe specifice
- Altcuiva: .....

8. În ce domenii considerați că aveți nevoie de informare suplimentară privind conflictele de interes și incompatibilitățile?

- Care sunt normele privind conflictele de interes și situațiile de incompatibilitate care mi se aplică;
- Care sunt sancțiunile pentru nerespectarea normelor privind conflictele de interes și incompatibilități;
- Cum pot evita o situație de incompatibilitate sau un conflict de interes;
- Cum pot evita o situație de incompatibilitate sau un conflict de interes;
- Cui mă pot adresa atunci când am îndreptări despre aceste norme;
- De ce este important să respect normele privind conflictele de interes și incompatibilitățile;
- Altele: .....

9. Categoria de personal din care faceți parte:

- Personal de conducere
- Personal de execuție
- Funcționar public de conducere
- Funcționar public de execuție
- Personal contractual

10. Cum apreciați informațiile de pe site-ul instituției cu privire la conflictele de interes și incompatibilități, pantouflage ?

- Excelente
- Bune
- Suficiente/satisfăcătoare
- Insuficiente/incomplete

Notă:

- * Acest chestionar are rolul de a identifica gradul în care dvs. cunoașteți măsurile preventive anticorupție.
- * Chestionarul este anonim iar rezultatele vor fi folosite în scopul evaluării nevoilor de informare și formare anticorupție la nivel instituțional. Vă rugăm să bifați pătratul din dreptul variantei preferate.
- * Chestionarul nu trebuie semnat și/sau ștampilat, fiind anonim

Întocmit,

Responsabilul cu incompatibilitățile,
conflictele de interes și pantouflage

CHESTIONAR DE EVALUARE

a nivelului de informare al personalului din cadrul Primăriei Comunei Darmanesti, Judetul Dambovita cu privire la activitatea de declarare a averilor și a intereselor

1. **Cum evaluați gradul dumneavoastră de cunoaștere privind declararea averilor și declararea intereselor (cum se completează, unde și în ce termen se depun, cine vă poate acorda consultanță, procesul de evaluare a averii nejustificate)?**
  - Foarte ridicat
  - Ridicat
  - Mediu
  - Scăzut
  - Foarte scăzut

2. **Cunoașteți persoana desemnată, responsabilă cu implementarea prevederilor legale privind declarațiile de avere și interese?**
  - Da
  - Nu
  - Nu știu de existența unei astfel de persoane

3. **Cunoașteți care sunt atribuțiile acesteia?**
  - Da
  - Nu

4. **Cunoașteți dacă există un spațiu adecvat acordării de consultanță privind completarea și depunerea declarațiilor de avere și interese?**
  - Da
  - Nu

5. **Cunoașteți procedura aprobată la nivelul Primăriei Comunei Darmanesti, Judetul Dambovita privind completarea declarațiilor de avere și a declarațiilor de interese?**
  - Da
  - Nu

6. **Considerați că zona dvs. de activitate prezintă risc crescut pentru apariția conflictelor de interese?**
  - Nu
  - Da, atunci precizați cu cum:
    - print-o adresă oficială
    - print-un e-mail
    - prin intermediul intranet-ului
    - prin intermediul unei sesiuni de consultări

7. **Ați primit o dovadă de depunere a declarațiilor de avere și a declarațiilor de interese în momentul depunerii acestora?**
  - Da
  - Nu

8. În ce domenii considerați că aveți nevoie de informare suplimentară privind declararea averilor și a intereselor?

- Care sunt sancțiunile pentru nerespectarea normelor privind conflictele de declarare a averilor și intereselor;
- Cine mă poate ajuta atunci când am întrebări despre aplicarea acestor norme;
- Cum pot evita o situație de incompatibilitate sau un conflict de interese;
- De ce este important să respect normele de declarare a averilor și intereselor;
- Altele: .....

9. Categoria de personal din care faceți parte:

- Personal de conducere
- Personal de execuție
- Funcționar public de conducere
- Funcționar public de execuție
- Personal contractual

10. Cum apreciați informațiile de pe site-ul instituției cu privire la declarațiile de interese și declarațiile de interese?

- Excelente
- Bune
- Suficiente/satisfăcătoare
- Insuficiente/incomplete

Notă:

* Acest chestionar are rolul de a identifica gradul în care dvs. cunoașteți procedura aprobată la nivelul Primăriei Comunei Darmanesti, Judetul Dambovita privind completarea declarațiilor de avere și a declarațiilor de interese.

* Chestionarul este anonim . Vă rugăm să bifați pătratul din dreptul variantei preferate.

* Chestionarul nu trebuie semnat și/sau ștampilat, fiind anonim.

Întocmit,

Consilier Resurse Umane

Legislația privind etica, integritatea și anticorupția

- Constituția României, republicată;
- O.U.G. nr. 57/2019, privind Codul Administrativ, republicat;
- H.G. nr. 1344/2007 privind normele de organizare și funcționare a comisiilor de disciplină, cu modificările și completările ulterioare;
- H.G. nr. 583/2016 privind aprobarea Strategiei naționale anticorupție pe perioada 2016-2020, a seturilor de indicatori de performanță, a riscurilor asociate obiectivelor și măsurilor din strategie și a surselor de verificare, a inventarului măsurilor de transparență instituțională și de prevenire a corupției, a indicatorilor de evaluare, precum și a standardelor de publicare a informațiilor de interes public.
- Legea nr.52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordinul președintelui Agenției Naționale a Funcționarilor Publici nr.3753/2015 privind monitorizarea respectării normelor de conduită de către funcționarilor publici și a implementării procedurilor disciplinare, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 571/2004 privind protecția personalului din autoritățile publice, instituțiile publice și alte autorități, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordinul Secretarului General al Guvernului nr. 600/2018 privind aprobarea Codului controlului intern managerial al entităților publice;
- Legea nr. 286/2009- Codul Penal, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției;
- Legea nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative;
- Legea nr. 182/2002, privind protecția informațiilor clasificate;
- Legea nr. 544/2001 privind liberul acces la informații de interes public, cu modificările și completările ulterioare;
- Codul etic și de integritate al funcționarilor publici și al personalului contractual din cadrul Primăriei Comunei Dărmănești;
- Procedura de Sistem privind Consilierea etică a funcționarilor publici și a personalului contractual din Primăria Comunei Dărmănești;
- Procedura Operațională privind prevenirea și soluționarea situațiilor de incompatibilitate a aleșilor locali și funcționari publici și a personalului contractual;
- Procedura Operațională privind prevenirea și soluționarea conflictelor de interes;
- Procedura Operațională Pantouflage;
- Regulament privind integritatea în administrația publică locală - Primăria Comunei Dărmănești, Județul Dâmbovița;
- Regulamentul de Organizarea și Funcționare al Primăriei Comunei Dărmănești, Județul Dâmbovița.